

Karjalan teologisen seururan Valta-symposiumi

Avaussanat 12.2.2018

Hannu Mustakallio, KTS:n puheenjohtaja

Hyvät Valta-symposiumin esiintyjät ja osanottajat!

Hyvää huomenta tänne Aurora-rakennuksen isoon saliin, hyvää huomenta Careliaan, hyvää huomenta Kuopion Snellmaniaan ja Medistudiaan! Haluan Karjalan teologisen seururan puolesta toivottaa teidät kaikki, jotka olette kokoontuneet näihin saleihin ja aulatiloihin, lämpimästi tervetulleiksi aloittamaan tätä kaksipäiväistä tapahtumaa.

Symposiumimme varsinainen järjestäjä on Karjalan teologinen seura eli KTS. Haluamme tarjota ajankohtaiseen keskusteluun foorumeita, jotka ovat avoimia kaikille kiinnostuneille. KTS:n näkyvimmissä toimintamuodoiksi ovat muodostuneet teologiset symposiumit, joita olemme järjestäneet vuodesta 2005 lähtien. Symposiumeista onkin tullut KTS:n eräänlainen tavaramerkki.

Symposiumien teemat ovat olleet varsin keskeisiä ja samalla ajankohtaisia. Viimeksi olemme kokoontuneet sellaisten teemojen ympärille kuin *Jumala*, *Kirkko myrskyn silmässä* ja *Kuolema*. Voiko ajatella merkittävämpiä kysymyksiä kuin Jumala, kirkko ja kuolema?

Pelkästään omin voimin emme ole voineet järjestää symposiumejamme. KTS:n tärkeimpänä yhteistyökumppanina on tälläkin kertaa oma yliopistomme, jota kiitämme paitsi tiloista myös erityisesti avusta symposiumista tiedottamisessa. Ensimmäistä kertaa symposiumimme esitykset välitetään eli striimataan molempina päivinä muun muassa Carelia-rakennuksen ala-aulan isolle seinälle. Taloudellisesta tuesta kiitämme Kuopion ja Mikkelin hiippakuntia, Kuopion ja Karjalan ortodoksista hiippakuntaa, Joensuun seurakuntayhtymää, Joensuun kaupunkia, Korhonen Yhtiöitä ja Joensuun rovastikunnan teologeja.

Symposiumeille on vakiintunut kahden vuoden rytmi. Niiden valmisteluissa ja järjestelyissä olemme voineet seurata hyväksi havaittuja muotoja ja myös ottaa oppia aiemmista kokemuksista.

Kun nyt olemme aloittamassa seitsemättä symposiumia, seuraamme kahdessa asiassa edellisen symposiumin käytäntöjä. Sinänsä erittäin vähäinen asia on se, että meille tapahtuman perusmuoto on suomen kielen suositusten mukaan *symposiumi*, ei *symposium* (ilman loppu-i:tä). Paljon merkittävämpää on se, että jatkamme yhteistyötä teologien ja terveystieteilijöiden, Itä-Suomen yliopiston Joensuun ja Kuopion kampusten välillä.

Tämänkertaisen symposiumin ensimmäisen päivän iltapäivän muodostaa teologian ja terveystieteiden yhteinen eettinen teemapäivä, jossa pohditaan ihmisen terveyteen ja sairauteen liittyviä kysymyksiä.

Tämä teemapäivä on samalla tuonut valmistelijoiksi ja osanottajiksi käytännön terveydenhuollon piirissä työskentelevää väkeä. Pyrimme tarkastelemaan avointa ja piilevää vallankäyttöä terveydenhuollon piirissä niin potilaiden, lääkärin ja hoitajien kuin yhteiskunnallisten vallankäyttäjien näkökulmasta. Tavalliset suomalaiset saattavat olla kyllästyneitä Sote-kysymysten jatkuvaan vatvomiseen. Me haluamme lähestyä näitä kysymyksiä tänään tavalla, jossa korostuu kaikkien tahojen vuorovaikutuksen tärkeys ja ratkaisujen välttämättömyys.

Paitsi terveydenhuollossa pyrimme käsittelemään vallankäyttöä myös yhteiskunnassa sekä luterilaisessa ja ortodoksisessa kirkossa. Kun lähdimme puolitoista vuotta sitten valmistelemaan tätä symposiumia, halusimme tarkastella valtaa ja vallankäyttöä muusta kuin poliittisesta näkökulmasta. Tiesimme etukäteen, että tammikuussa 2018 järjestettäisiin presidentinvaalien ensimmäinen kierros. Lisäksi eilinen päivä oli etukäteen varattu sekä presidentinvaalien mahdolliselle toiselle kierrokselle että ensimmäisille maakuntavaaleille. Vaikka emme ole eilen käyneetkään äänestämässä, valta on ihmisyhteisöjen keskeisiä kysymyksiä.

En halua lähteä ennakoimaan symposiumin tulevia esityksiä. Uskallan kuitenkin veikata, että meille jää tältä päivältä mieleen ainakin syöpään sairastuneen rekkakuski Arton tarina ja se, miten lääkärit ja yhteiskunnalliset päätöksentekijät siihen suhtautuvat.

Tapahtumamme tunnuksessa (**kuva**) kuvataan *Valta*-sanon kirjaimia. Samalla siinä havainnollistetaan uskontoon, lakiin ja terveyden hoitamiseen liittyvää vallankäyttöä, väkivaltaa sekä rahan valtaa.

Symposiumin logosta löytyvät lakikirja, raamattu, lääkkeitä ja kolikoita. Logon suunnittelija sai lainaksi myös stetoskoopin ja poliisilta lähikuvia käsirauhoista. Ja onhan siellä puukkokin, joka on varsinainen vallankäytön väline. Kaikki ovat omalla tavallaan symboleita vallankäytön rakenteista.

Jo tässä vaiheessa haluan kiittää alustajiamme, jotka ovat talkooperiaatteella olleet valmiit tulemaan vieraaksemme ja välittämään meille merkittävää asiantuntemustaan.

Alustajamme ovat osaltaan vaikuttaneet siihen, että symposiumimme on jo etukäteen herättänyt suurta mielenkiintoa. Ennakkoon ilmoittautuneita on hieman yli 230, joista kaikki suureksi helpotukseksenne mahtuvat tähän AU100-saliin. Lisäksi mukaan on laskettava ohjelmaa Kuopion kampuksella seuraavat, joihin kuuluu ennen muuta terveystieteilijöitä.

Ilmoittautuneiden koko joukosta lähes puolet (102) on yliopistomme opiskelijoita, ennen muita teologeja. Tämä perjantai-aamun tilannetta osoittava määrä on muuten täsmälleen sama kuin kaksi vuotta sitten. Yliopiston henkilökuntaan kuuluvia on hieman runsaat 20, kannatusjäseniimme kuuluvien Kuopion hiippakunnan seurakuntien työntekijöitä lähes 30. Monet osanottajat ovat tulleet symposiumiimme pelkästään omasta kiinnostuksestaan tai työnantajansa

lähettämänä. Olemme huomanneet, että esimerkiksi muutamat kunnat ovat nähneet symposiumimme yleisen ja koulutuksellisen merkityksen.

Hyvät ystävät,

Vielä kerran tervetuloa pohtimaan yhdessä vallan ja terveyden kysymyksiä näiden kahden päivän aikana!